

IX. Wýpisky Remešského a Ostromjrského Ewangelium.

Odwlawage se na učené zprávy *La chronique de Champagne* 1839 I. 40 a II. 204, *Jurnal général de l'instruction publique* Septemb. 1840, *Kopíarci Hesychius* str. 30 a 65, *Časopis českého Museum* 1838 str. 252, 253; 1839 str. 491—499; 1840 str. 187—194; a 1842 str. 150. spěchám dawno žádané wýpisky remešského Ewangelium obecenství zděliti, gež sem dobrotiostj pana Jastrzębského obdržel, gehožto list k uzuplnění zpráv o předmětu tom, ku kterémuž sem některá poznamenání připogil, zde zbytečen nebude. K gistěgjmu wšak určenj stářj remešského rukopisu, postaral sem se o wýpisky těch samých mjst z nestaršjho posud známého rukopisu Ewangelií slowanských, kterýž léta 1057 pro Nowohradského Posadnjka Ostromjra, přwjuzného knjžete Izjaława psán byl, gež ochotnostj pana *Wostokowa* z petrohradské cjsařské knihowny co děkowati mám, gehož také dopis za wěrnost wýpisek ruječej zde postawiti slušno.

Giž tedy s gistotau powěděti můžem, že i Čechům památká slowanského obřadu w zemi gich, ač nynj w cizině po přetřpenj diwných osudůw, wšak welmi čestně chowána, nawzdroj wsem pronásledowanym odporné strany se uchránila.*) Že od české ruky pocházj,

*) **ЕГДА ЖЕ КОСТАНТИНЪ ФИЛОСОФЪ СИЮ ГРАМОТУ СТВОРНІ И ПРѢДАЮ МОРАВЕ, ЦЕХОВАНОМЪ И ПРОУНИМЪ ИЗЫКОМЪ И ПОТОМЪ РУ. РАСТАВЛЮЖЕ БНЮ ЧУЕННЮ, ЗЛЫНЖЕ ДНІМОВЛЬ НЕТЕРПА ТОГО ВШЕДЪ ВО СВОЯ СОСОУДЫ, ВЛАТИНН, НАУА МНОГЫ ҖЛЫ ВОЗВНГАТИ И СОБРАЩА ЕПОН И ПОПОВЕ И УЕРНЦІ АЛТИНСТИН, АКН ВОРОНЪИ НА СОКОЛА, ВОЗДВНГОША ТРЕМЗЫУСКЮ ЕРЕ ГЛІРЕ:**
ЧЛУЧЕ: КАКО ТЫ СТВОРНАТЬ ЕСИ ГРАМОТУ СЛОВЕНСКОЮ И ОУУННІ И КНІГАМЪ ИНЕНЬ ИЗЫКОМЪ, НХЪ ЖЕ НЪ ИНКТО ЖЕ ВБРЕДЪ, НІ АПАЛЬ, НІ РИМСКИИ ПАПЕЖЪ, НІ ГРИГОРЕН БОСЛОВЕЦЪ. МЫ ЖЕ Г ТОКМО ИМАМЪ ИЗЫКЫ, НИН ЖЕ ТОКМО ДОСТООНТЬ ХВАЛНТН БА: ЕВРЕНСКИ, И АЛТИНСКИ, ГРЫУКИ. — — ВДНН ИНХАНЛА ЦРА И ИРНЫИ БЛГОВЪРНЫА — ПОСЛАНИЬ БЫ КОСТАНТИНЪ ВМОРАВУ ИНХАНЛОМЪ ЦРІЧЬ МОРАВСКОМУ КНІЗЮ, ПРОСИВШЮ ФИЛОСОФА, И ТАМО ШЕДЪ НАГУН МОРАВУ, И ЛАХН, И УЕХН, И ПРОУДА ИЗЫКЫ, И ВЕРУ ПРАВОСЛАВНОЮ УТВЕРДИ ВНІХЪ

giž w těchto skrowných wýpiskách doswědčuje se slowy ІАНЬ mјsto ЙОАННЪ, НАГДАНЕ, НАГДАННЕ mјsto НАПИСАНН, НАПИСАННЕ, ač posledně i w giných cyrillských i glagolicích rukopisech někdy přicházj. Ze srownání textu remešského s ostromjrským každý se předswědčí může, že oba z gđenolia gen a téhož samého přeloženj, a snad i z gđenoho neystaršího rukopisu postředně neb nepostředně plynuli, a že w remešském některé wýrazy, gako БЕСВДОВАША w ostromjrském СТАЗДАШАСА, ПАСТЫРЬ w ostromjrském ПАСТУХЪ, starj se být zdaj. Hlavnj rozdíl těch dwau neystarších rukopisů slowanských gest: že ostromjrský přjsně zachowává bulgarský prawopis, remešský pak pannonský, kterýž se we wšem srbskému rovná. Pod textem sem položil různoslovj wydāný Otrožského 1581.

W Parži 12 zářj 1841.

»Welewáženj Mužowé! Požádán od Wašeho kragana wzácného p. Hanky o přepsání wýtahu z remešského rukopisu, spasil sem se zadosti učiniti žádosti geho, leč musel sem předewsjm opraviti swé w roku 1839 nedostatečné přepisy. Z toho ohledu čekal sem až p. Silvestre, francauzský krasopisec, kterýž lithografowanj celé knihy předsewal, mi dowolj použiti *snjmku* swé práce, když k původnjmu zařezen byl od něho přjstup wšem cizozemcům, pod zámylem, že Francia, gako vlastnice klenotu toho, měla zvláštnj práwo k geho zobecněnjj. Ale na neštěstj, očekáwanj moje bylo právě nadarmo. Pan Silvestre zdělil mi několik odtržených stránek (4^{tau} 5, 8, 10, 11 i 13^{tau}), dalšimu pak zdělenj se zpěčil, udáwage, gakoby *mil* celau swau práci poslati do Wjdně, *kde se domňovalo* praeowitzati na pogednání o našem rukopise, k gehož wýdāný připraven giž měl být k tisku prospekt w gazýku německém. Dowěděw se o té překážce i *ugišten* nad to o *rychlém* vygitj na světle celého textu, zdržoval sem se až dotud s přislánjmi nedostatečných přepisů. Dnes se dozvjdám, že remešský rukopis negen že nenj obhlášen, ale *ani lithografcwán*; — Pan Silvestre přestal na snětj s něho zběžného *snjmku* čili *facsímile*, učinil z toho knihu auplně remešské podobnau, dal gi skwostně swázati, i poslal gi darem G. Mⁱⁱ ruskému Cjsaři. — Zpozděnjj tohoto wýdāný musj býtí welmi newhod milownjkům slowanské litera-

н КНИГИ НАПИСА НИМЬ РОУСКИМЬ ГЛАМЬ, Н ДОБРЕ НАОУЧНВЬ. Н ШТУДА НДЕ ВРНІТЬ Н ТУ
 разболевса облееу в्�яерныа рицы н нарекоша нимъ емоу кирналь, втон^о болезни н пре-
 стависа. — ПОТОМЪ МНОГЫИГЪ АЕТОМЪ МИНУвшими н пришедъ вон латинскіи вморавоу,
 н в'яехи, влахи, разрѹшиша в'яру правовѣрою, н рукою грамоту ѿверже, н латинскую
 грамоту н в'яру повн, правыа в'яры иконы пожже, а епши посече, алрѹд разгнанъ, н
 на... землю, хота н тѣ во свою вероу привести, н тамо поѣне бы вон ла-
 тинскыи. Staroslowanská Legenda o Cyrillovi a Methodiowi, wydana M. Pogodinem w Moskwě 1825,
 při spisu Dobrowského, str. 115 i 118.)

tury i slawistům; odhodlal sem se Wám zděliti, ač tuto malou částku přepisu textu, kterau mám opravenau. Přiložené zde tři wýtahy, myslím že postačí k určenj charakteru gazyka, a z toho i původu i věku i eeny našeho klenotu.¹⁾ — Wyznávám že sem přiliš dowěroval swědectwu pjsače *záwjrky* udáwagcijlo částku rukopisu cyrillskau za vlastnoručnost sw. Prokopa; — bigi se w prsi: *mea culpa*: nebo saudě ze skráeenj w nadpisech textu, pjsmo to nezdá se dosáhati èasůw prwnjho sazawského Opata. Čjm starší gsau rukopisy, tjm řjdšj w nich skrácenj; to gest paleografičný gistol. Leè newjm, či též opjrage se na ném, náležj uwažovati cyrillskau částku rukopisu remešského, za saučasnau glagolické, gako to činj zběhlý nás slawista pan Kopitar, neboť mámeli přikládati bezvýměnečně pravidla paleografie wšeobecná k našemu rukopisu, tedy nezapomijneyme že gest *linowán rasíkau*, a podlé pozorowání učených shromázděných Sw. Maura, podobné *linewánj pergamenu* přestalo zauplna s koncem XIII věku, proti čemu, pokudž mi známo, žádný geště *důvodůw* neupevníl. Žádostiv gsem wěděti, čjm pan Kopitar tu námjtku odepře? — Leè Papebrod (nestawím se s njm na rovni w učenosti), nestaral se co mu Mabillon odpovj, na geho diplomatičné rozumowání; — tedy i gá se nestarám; — wýsledkem přjtomné války gest neoceněný traktát »*de re diplomatica*«, z nynègjho sporu o remešském rukopise snad wynikne ten paleoprafský *užitek*, že nás Mabillon slowanský wypoj posledně, cili w nedostatku giných zewnitřnjeh známek linowánj pergamenu rasíkau neb olovkem může slaužiti k určenj stáří slowanského rukopisu? A wšak powězme, že aèkoli upewněný zewnitřnjeh známek paleografických welikau má roli w označenj věku i původnosti rukopisůw, newyrownáwagj se předee wnitřnjm, gakau mezi ginými, gest k. p. charakter gazyka. — Na neštěstj nemáme k srownání s remešským rukopisem žádného pjsemnjho pomjku z èasůw sw. Prokopa morawsko-české Liturgie podlé hreckého obředu, — i to vlastně stogj na překázce k určitému wypowěděný o věku i původu našeho textu. Ale kdo dowedl, že geho gazyk nebyl gazykem sazawské ejrkwe? a gestli možno nastawati, že emauzský klenot podán byl Karlu IV. za autograf sw. Prokopa, pročby rovným právem nemožno bylo domnjwati se, že *texty remešských ewangelij přepsány zagisté byli z vlastnoručnýho pjsma toho svatého, kteréhož mohlo být bud přepiscem dávnějšího bulgarského bud pannonského kodexu, z èasůw sw. Methodia aneb geho učencůw i nástupcůw, aneb též originalním přeložením od samého sw. Prokopa vyhotoveným?* i pro takowá domněný zdaj se býti i gazyk i rozdjlnost přeloženj od giných známých přeloženj slowanských.²⁾ Leè zděluge Wám, welewáženj mužové

1) Předložil sem k tomu geště prvnj stránku, gegjž prvnj slaupec w snjmku w Časopise českého Museum 1839 w swazku ètvrtém, a druhý w Journale géner. de l'inst. publ. Sept. 1840 naše ètenářstwo giž obdrželo, k posauzenjby arcí wjce textu k žadánj bylo, nicméně i to nám, gak njegi uwidjme určenj naše dosti pewne snadnj.

2) Swědectwo záwjrky pjsałowowy, udáwagcij částku cyrillskau za vlastnoručnost sw. Prokopa, we swé hodnotěnic netratj, neboť nadpisy textu Ostromjrského rukopisu zagisté gestli ne wjce, aspoň ne méně skrácenj magj, a Kalajdowit w Exarchu bulgarském str. 25 powjdá: *и въ одной изъ древнихъ словенскихъ рукописей не находилъ я такого множества кавыкъ, какъ въ Изборнике 1073 года и въ Шестодневь Екзарха Булгарского.* Swědectwo to pocházj z hodnowerného podanj,

přiložené tu wýtahy k bezvýměnečnému užitj, musjm se zdržeti od přesuzovánj Wašeho mjněnjj, dodám toliko že samo stálé užywánj w našem rukopise wýrazůw: Ναθανήλ, Ναθανηλē msto Ναπισάτη, Ναπισάνιε patrně i wýrazně mluwj pro pannonsko-morawsko-český geho původ. (» . . . Potuit omnino fieri, ut S. Methodius, cui nato Thessalonicae bulgarica dialectus erat vernacula in nova sua dioecesi Pannonica non solum pannonicis uteretur interpretibus, sed interdum et ex parte etiam moravicus, quibus dari poterant leviores **moravismi**, qualis est hic τον πεδάνο pro πησάνο.« . . . Glag. Cloz. p. 69. col. 3.) Hodno gest uwáženj i to, že když Ostromjrský diakon (1057!) hřecká gména po slowansku pjše (Glag. Cloz. p. 51), náš rukopis ano i w čistoslowanských slowech častokrát má litery hřecké, gakož to widěti k. p. we wýše přiwenených. Měl snad přepisowatel wěku XIV. newěděti, že ψ platilo πς, či též užitau w originále tu hřeckau literu (z přjčiny neupevněné geště w dāwnegjch časech ortografie) zachoval gedině pro wětší autentiku? Nalezloby se geště mnoho a mnoho k powěděnj o samé ortografii našeho rukopisu; leč to Wám učenj mužowé náležj.³⁾ Wyřkněte o wšem, co waše swětlo káže, a

gešto se w přesnotě swé do Karla IV. snadno udržeti mohlo (mohloť býti i wýslowně psáno w zájvree na konci celého rukopisu, kteréhož gen 18 listu Karlu IV. odewzdáno bylo), a kto takowé podánj wywratič chce, tomu naležj dokázati, že ne hodnowěrno, ale že křivo gest, čemuž na pauhé slowo bez důvodůw wjry dátí se nemůže a nesmí: stářj tomu (XI. wěku) i linowanj rafikau za sucha, i charakter gazyka nedoporuže, ale tjm spjše podporuje podánj naše.

- 3) Co se prawopisu dotýče, powěděl sem giž swrchu, že pannonský gest. Bulgarský prawopis arcí gest starší, neboť pro Bulgaria Azbuku původně Filosof Konstantin zhotowil, a w bulgarských rukopisech netoliko přjsný rozdjil hrubého Ѡ od geminého Ѡ (pročež ѠI a ne ѠI), ale i nosových Ӑ, Ӗ důsledně se zachowával, čehož w srbských a tudy také pannonských, poněwadž huhňawých zwukůw we wýslownosti srbské i pannonské nebylo, nenacházjme. W těchto tedy žádného hrubého Ѡ pročež i žádného ѠI, ani důsledného stanjení Ӑ, Ӗ nenj. Ale taly liter na prwnj spařenj remešského rukopisu wysoké stářj prozrazuj; abyhom o tom řeči nejsrili giž figura psi τ dosti gasně nám to dokaznje, kteráž w IX wěku s gijnými literami z hřečtiny wzata, do XI. wěku w slowančině se udržela, gakož nás w tom dwa z neystarších slowanských rukopisů patrně přeswědčuj. Wiz Kalajdowic̄ Експархъ Булгареній str. 95. Въ библітексъ Новоіерусалимскаго Воскресенскаго монастыря я нашелъ древнейшій списокъ сей книги, вѣроятно, въ булгарскомъ переводе, относящійся къ XI. вѣку. Овъ писанъ на пергаминъ въ 4, и хранился подъ № 49: въехъ главъ 130, листовъ 309. языкъ и начертаніе буквъ иосять печать глубокой древности: вмѣсто ψ часто употреблено шт: νωστη, τъщтаніе (ношн, тщтаніе); сверхъ ж иеръ, ико ветръчаются буква μж (боазниж, достижениж, именујтса); литтеры червь и пси имаютъ слѣдующія начертанія: υ и τ (ната = написа, какъ въ Избраникъ Святослава, 1073 г. л. 253 талтира) надъ нѣкоторыми гласными надстрочные знако состоять боле въ точкахъ и ипдъ въ кавычахъ; вмѣсто строчныхъ точекъ везде поставлено двоеточие; въ счපленіяхъ первой десятокъ написанъ прежде е, иицъ: глава ріє вмѣсто рїї, и проч. Sám pan Kopitar pjše mi w přátelském listě: über τ finden Sie alles in Montfaucon *). Ich fand es in slawischen Codd. sec. XI.

*) ψ ψ τ ψ ψ parum mutavit a prisca forma, secunda in nummis Antiochorum, tertia in gemmis Basilidianorum et in manuscriptis unciali charactere scriptis octavo et nono seculo passim, quarta vulgaris est a nono seculo.

odpusťte učiněné zde i onde w nynějším pjsmě zběžná pozorování. — Geště slowjčko. W přjdawku k pjsmu wzácnelio p. Hanky (zpráwa o slow. Ewang. w Remeši) čtu oznařenj vyňaté 50 Numera Lwowských Rozmanitostj, w kterém dáwage zpráwu z mého rapportu ministrowi oswjcenj o remešském rukopise zastává autor gakobych měl twrditi že: »Obě časti rukopisu zawjragj naučenj na neděle i svátky!! . . . Newjin, proč mi to autor připisuje? zvláště že sem na listu 6. swého rapportu wýrazné powěděl ἑναγγελια ἐπιλογαδια! nepochopugi též, aby užitý odemne wýraz leçons měl uwáděti autora w blud, neboť w slohu církewnjm leçons (lectiones) neznáej zeela naučenj Ναογγιατή, (doceo διδασκω), toliko ΥΤΕΝΙΕ (lectio ἀραιρωσις); i gā sem též w tom poslednjm wýznamu toho wýrazu užil. (»Leçons« partie du service divin . . . il y a trois leçons à chaque nocturne. Diction, génér. et gram. des dits français, p. Napol. Landais; 2° Vol. p 308.) Račete wzájenj mužowé učiniti znijoku o této mé reklamacii i přigmět ugištěný wysoké wážnosti s gakau mám čest zůstávati, Waš unižený sluha.«

J. L. Jastrzębski, m. p.

w Petrohradě 11/23 prosince 1841.

Poslám Wám welectěný Wáceslawe Wáceslawici požádané Wámi wýpisky z Ostromjrowa Ewangelia, ač ne zrowna w těch mjstech, gaké gsau u Wás označeny: neboť mjsto Mat. VIII. 26—29, wypsal sem Mat. VIII. 28—IX. 1, mjsto Mat. X. 1—10 gen Mat. X. 1—8. mjsto Marka IX. 30—40, Marka IX. 33—41; i konečně mjsto Luk. II. 1—30 wypsal sem Luk. II. 1—40 we třech čtenjeh ewangelských. Ostromjrowo Ewangelium, gakož Wy snad wjte, nenj spořadáno po Ewangelistách, ale po dnech, poějnage od Welikonoci, i zawjrá w sobě čtenj z rozličných Ewangelistůw po pořádku dnj i měsícůw Proto se nedostává w tomto rukopise některých mjst ewangelských newšedších we čtenj. Bohužel, nemohl sem geště posud přistaupiti k tisku Ostromjrowa Ewangelia, — i newjm geště gak se ta wěc skoněj. Petr Jwanovič Keppen oswědčuje Wám swau úctu, my gsme nynj kollegowé w Akademii. Spěchám končiti list swůj ugištěným upřímné wážnosti i srdečně oddanosti, s gakauž mám čest být a t. d.

Aleksander Westckow m. p.

Wýpisky Remešského a Ostromjrského Ewangelium.

209

Wýpisky Remešského Ewangelia.

Str. 1. sl. 1. вѣнка¹. У́вчиже У́ж
Math.VIII.27. дншасагліє. какось²
въ
есть. акоントрнмопе
послоуша³его.

Мїд тго: зк: стрстн^у
нестероу. нкапелнне. еу
нїнсептевра въ: въ:

Мїд тго въ. л. патстн^у

курнаку патрнар нїнно

внж: еу пн септевравъ: г:

М҃цаноемъбра

въ. д. днъ па стна везиъзльни
кнда. коузынындьмана.
еу ѿ мат оea —

Math.X.1. **В**: прихъваисоууенники⁴
своя. идастънмъвласть
надхънсунстынхъд
анзгональтанцълан
тн⁵въсаакънедоугъ. нвъ

Ostrožská biblj¹⁾ вѣнка²⁾ ктъ єсть сей
3) пославшють⁴⁾ и прихававъ ѹбандесате
оууенника⁵⁾ якода нзгонънхъ нсцъланти.

Abb. V. 2.

Wýpisky Ostromjrowa Ewangelia.

List 65 Math. VIII. 28—IX. 1.

недѣ. е. по. н. еван: отъ матѳед. гла. ѡ. —

Въ връма оно. пришъдъшоу
нїсви въ странѣ геѓесннскѣ.
сърѣтоша и дъва бъсъноуїліца
отъ гробъ исходаща люта зѣло.
яко немоющи ннкомоуже имонти
пѣтъмън севъзъписта. глижашауто
иे нама и тѣвъ нїсе снє бжнн при-
шъдъ юсн съмо прѣждѣ връмене
мѣунтъ настъвъже далеуе отъ нїеј
стадо свиннн мъного пасомобъсн-
же молиадж и гаїжиє. аїензгониши
нъ. повелн намъ нтн въ стадо
свиною и рече нмъ нїс ндѣте.
ониже ншъдъше. идоша въ свиннн
и авніе оустрынса стадо въсё
свиною. по бръгоу въ море. и оу-
мръша въ водахъ а посажен бѣжаша.
и шъдъше въ градъ. бъзвѣс-
тиша въса и о бъсъноуїл и се въсь
градъ нїнде противъ нїсови и
вндѣвъше и молиша. да бъи прѣ-
шъдъ отъ прѣдѣль нхъ и вълѣзъ
нїс въ корабль прѣиде и приде
въ свон градъ.

СѢВОЛѢЗНЬ· СНА⁶ПОСЪЛА
 НІСЗАПОВЪДАНМЬГЛА
 ВЪПОУТЬАЗЫКЬНЕНДЪ
 ТЕ. НВЪГРАДЬСАМАРАНЬ
 СКЬ⁸НЕВЪНДЪТЕ. НДЪ
 ТЕЖЕПАУЕКЪӨВЦАМЬ
 ПОГЫБЬШНМЬДОМОУН
 ЗАВА. ХОДАИЕЖЕПРОПО
 ВЪДАНТЕ⁹ГАЇІЕ. АКО ПРН
 БЛИЖНСАЦРТВО¹⁰НБСНОЕ:
 БОЛАИДАНЦВЛНТЕН
 МРТВЫАВЬСКРЪШАН
 ТЕ. ПРОКАЖЕНЫАӨУНІЩ
 АИАНТЕ¹¹БЪСЫНЗГОН
 НТЕ. ТОУНЕПРНАСТЕТ
 ЖНЕЖЕНДАНТЕ¹² /
 Подоваетъжевъдѣти акоа
 женеделасълоуунтъса.
 прѣжестаагоднє ноам
 ьбра ица тоууетъса .:/

⁶⁾ сїд ⁷⁾ обанадесате ⁸⁾ на ⁹⁾ смаранскыи
 проповѣднте ¹⁰⁾ цртвіє ¹¹⁾ прокаженыи
 оуніранте иртыя вскранте ¹²⁾ дданте.

List 236. въ ^с ица ^{ак} то ^стра ^стыка ^ица
 капетоулигы. и перотнды рабы ^ех. при
 дноклантьянъ ^грн. ^ива. отъ ноа ре гъ свониъ.
 азъ есмь лоза. прѣ пн септѣмвра въ ^д. :: .
 List 238 ^л ица ^с то ^стра ^стыихъ ^икъ.
 күрникоу патрнароу н зиновни єппоу н
 зиновна ^сестрьи юго. н астерни. еу ^ш ноа.
 гла. ^в п. ^ч ре гъ. азъ есмь пастоух. пнса.
 септѣмвра. бъ. ^г :: . —

Въ връма оно. прижъва ніс.
 обанадесате оүуенка своим. дасть
 нмъ власть на доусъхъ нєунс-
 тыихъ. да нзгонать я. нциблать
 въсакъ нєдлгъ н въсакъ болѣзнь
 сніж посъла ніс. заповѣдавъ нмъ
 гла. на пѣть язъикъ нендѣте. н
 въ Градъ самаренскъ невъндиете
 ндѣтеже паue къ овьцамъ погы-
 бъшнмъ домоу нзлева ходаиш је
 проповѣднте. глаїщє яко прн-

р. 5 col. 1. ^с мца тго въ. къ стрстгонгна
Marc. IX. 32-40. тннбогоносьца. еў ѿ марка:

Въ. приидеісноууениц
него. въкапернаоумъ.
нвъдомоу¹³ въпрашааше¹⁴.
уьтонапоутнвъсеб

шъпомылаасте. онн

жемльуахоу¹⁵ другъкъ
дроугоу бобесъдоваша¹⁶

напоутн. ктоестъ болни
нсъдъпрнзва¹⁷ обанаде
сатенгланмъ. нжехоющ¹⁸
естъ старънбытн. да въ

р. 5. col.2. дестъвъсъхъмнн¹⁹. и
въсъмъслоуга. нпрнн
иъфроуапоставнепо
средънхъ. нпрннмъ²⁰ нре
үенмъ. нжешеднного
таковыихъ. фроуатъ
прннметъвънмамоё
мапрнмлестъ²¹. нжема²²

блнжнса црѣствніе небесъною боя-
лащиа ю цѣлнте прокаженныя оун-
шанте въсъи нзгоннте тѣние прн-
иасти тѣниже даднте . . .

List 248. Mark. IX. 33 — 41. ^с мца то
стоуноу стаю нгнатню. ^г єва ѿ марка ^г гла
^д ^д ^д

Въ врѣма оно приде ніс н оу-
ченицн юго. въ капернаоумъ н въ
домоу бывъ въпрашааше ю. уьто
на пѣти помышлости въ сеън
онн же маъудахъ дроугъ къ дроу-
гоу бо сътадашаса на пѣти. къто хо-
иестъ болни н съдъ прнзва оба-
надесате н гла нимъ аще къто хо-
щеть старън бытн. да блдеть
въсъхъ мъннн. н въсъмъ слоуга н
прннмъ отроуа. поставн ю по-
срѣдъ нхъ н обънмъ ю реуе ниъ
нже аще іеднно таковыихъ от-
роуатъ прннметъ въ нимъ мою.
ма прннметъ н нже аще мене
прннметъ. не мене прннметъ.
нъ пославъшалаго ма отъвъща
юмоу ноанъ гла оунителю. вндъ-
хомъ нъкоюего. нменьмъ твоимъ

¹³⁾ н въдомъ бывъ ¹⁴⁾ въпрашааше нхъ ¹⁵⁾ молуахъ

¹⁶⁾ стајашаса ¹⁷⁾ прнгласи ¹⁸⁾ аще ¹⁹⁾ меншнн

²⁰⁾ нобъемъё ²¹⁾ и ²²⁾ мене

приниметъ²³⁾ немене пр
немлестъ ны поеълавьш
адгома. нѣвѣща²⁴⁾ ємоу.
нань²⁵⁾ гла. оуунтєлоув
нѣхомънъкого²⁶⁾ ніе
нѣмътвони. нѣгона
шабъсы. нїже неходи
тьпонаеъ. нѣвѣранн
хомъ ємоу. ако неходи
тьпонаеъ²⁷⁾. Гежерен²⁸⁾
кто же бо есть иже съ
творненлоу²⁹⁾. ємо ємъ
ніен. нѣвѣможеть р. 6 с. 1.
вѣкоръ. злословеснти³⁰⁾
ма. нїже бо есть на вѣ
повасъесть. нїже бо др
енапоныть. уашжво
дывына³¹⁾ мое. ако хсо
внесте. амнъ глоувам
ь. непогоубнты мъзды и ев
оеа. мїа тго. кв. стра

²³⁾ прїемлетъ. ²⁴⁾ ѿвѣща же. ²⁵⁾ іоаннъ. ²⁶⁾ нѣ-
коего. ²⁷⁾ непослѣдоватъ на ны. ²⁸⁾ ре не бранните
емъ и. ²⁹⁾ сътворнть. ³⁰⁾ злословнти. ³¹⁾ водъ.

нѣгонаша вѣсты. нїже неходнть по
наеъ. и вѣзбраннхомъ юмоу нїс
же рече не бранните юмоу нїкъто
же бо есть нїже сътворнть єналъ о
моюмъ ніен и вѣзможеть вѣс-
коръ злословеснти ма нїже бо
нѣсть на вѣи. по вѣеъ есть нїже
бо дріе напонть вѣи. уашж воды.
вѣ ніял яко хвн єсетe амнн. глаj
вамъ непогоубнть мъзды и своюмъ.

List 249, obr. Luk. II. 1—20. ^с кѣ мїа
^{ак} то стыдъ єгёння, при коинодѣ црнъ и
навеуернє ржства хва. ева. отъ лоукы. гла.
г. ^с ^с

Въ дѣнн оны. нїндѣ повелѣ-
нніе отъ кесара аугуста. напнедн
вѣж вѣсленіемъ се написанніе
пъроіе вѣсть. владлѣшоу сурніеіж
курнноу и ндѣахж вѣсн написа-
тъса къждовъ євон градъ вѣзндѣ
же носнфъ отъ галнаса нѣ града
надарефъека. вѣ ноудеіж. вѣ градъ
давыдовъ нїже парнцаиетъса вно-
лесемъ. заніеже вѣаше отъ домоу
и отъ отъутьвніа дѣдвд. написа-

р. 8. col. 2. ſ. 9. вънавеуерніє рождъ

Luc. II. 1 — 4. хва єу ѿ лоукы: ~

Вънідн³². нздепове
льннёшкесара. а́уѓж
стапататн³³въсквъсє
леноуж. сенатаннє³⁴
пръвоє³⁵бы. владоуїж
сүрнєжкурнїж. нї
длакжвъсн. къжьдонатн³⁶
тилавъсвоїградъ. възн
деженїсифъшгалилъ³⁷
шградамазарефа. въжндо³⁸

Luc. II. 14 — 29.

р. 10. ндоуїнглн³⁹. ѿнхън
анбо. нуловцн пасты
рн⁴⁰ръшиадроуїкъдрѹ
гж. пръндъмъоубо.
довн флеома. нвиидн
мъгладышн⁴¹. нжеѓъ
съкаџанамъ. нпрнндж
подвнгышеса. н ѡ бръ

³²) бысть же въднн ты ³³) написатн ³⁴) на-
писаніє ³⁵) первоє ³⁶) написатнаа кождо

³⁷) вътоудею ³⁸) идоша ѿ ннхъ на нво аглн

³⁹) пастырє ⁴⁰) гльсен бывши.

тиса. съ марнєиж обржуеноиж юмоу
женоиж. сѫщєиж непраздньноиж бъис-
ть же. югда быста тоу. исплъни-
шаса дъннє роднти юн н родн снъ
свон първънъцъ н повнть юго н по-
ложи н въ ислаехъ զаніє небъ нма
мъста въ обнтьль н пастоусн
бъахъ въ тонже странъ бъдаще
н стръглюще стражж пошънж о
стадъ своюемъ н се англъ гнъ ста-
оу ннхъ н слава гнъ оснія н
уююшаса страхъмъ велнємъ. н
реуе нмъ англъ небонтеса. сево-
благовъстоуїж вамъ радость ве-
ликж. може бъдеть въеъмъ людьмъ
яко роднса вамъ дънесь. спсь
юже юесть хъ гъ въ градъ давъи-
довъ н се вамъ զнаменнє обра-
щете младенъцъ повнть. лежащъ
въ ислаехъ н вънездапж бысть съ
англомъ мъножество вон нбсъ-
нъихъ. хвалашнхъ ба н глижнхъ
слава въ въышнхъ боу н на землн
мнръ. въ уловцъхъ благоволеннє
н бысть. яко отндоша отъ ннхъ
на нбо англн. н уловцн пастоусн ре-
коша дроуїж къ дроуїгоу. прън-

тѣмрнлженіоснфа⁴¹.
 нмладенъцълежащъ
 въасльхъ. вндѣ въ ше
 жесъкадаша. ④глагол
 ъ. гланъмънъстр
 оуатнсемъ. нвьснсл
 ышавшендииниша
 са. ④гланынхъ ѿ па
 стыръ⁴²къннмъ. мрн
 ажесъблдашевъса
 глысна. сълагалющн
 въсрдцнсвоемъ. нвъ
 звратншасапастырн³⁹.
 славащенхвалашеба.
 Овьсъхъажесълашан
 вндѣша. ако же глано
 бъистъкъннмъ: ~ кц.
 негданспльншаса⁴³
 смъднннданбрѣжоутъ.
 Нарѣша⁴⁴нмаемоу ̄с. на
 речено єанглмъ. прѣже⁴⁵

⁴¹) прїдоша поспѣшеса и ⁴¹) обрѣтоша
 нарѣмъже іноснфа ⁴²) ѿ пастырн ⁴³) его и
 нарекоша ⁴⁴) прѣже ⁴⁵) незядаса ⁴⁶) испол-
 ниша днїе оунїренїа єю.

дѣмъ оубо до внослесман внднмъ
 гль съ бывышн. иже гъ съказа
 намъ и придоша подвнгъшеса и
 обрѣтоша марнж же иноснфъ и
 младенъцъ лежащъ въ иасльхъ вн-
 дѣвъше же. съкадаша о гль. Глан-
 щемъ о отроуатн семъ и висн
 слышавъше днвишаса о гланыхъ
 отъ пастоухъ къ нимъ марнаже
 въса съблюдаше глы си съла-
 гатжин въ срдцн своемъ и възвра-
 тншаса пастоусн славаще и хва-
 лаше ба. о въсъхъ иже слышаша.
 и вндѣша. икоже глано въстъ къ
 нимъ :: ~

List 256. ица еночара. просиньца реко-
 мааго. фбрѣданн ѿ нашего ̄у ха. и па
 окоу нашемоу василю архнепоу бывшоу
 въ кесарин кападокин :: —
 ̄ва отъ лоукы :: ~

Въ врѣма оно възвратншаса
 пастоусн славаще и хвалише ба о
 въсъхъ иже слышаша и вндѣша.
 икоже глано бъистъ къ нимъ и юг-
 да наплннса осмь днинн. да и

За да же не заудатъ я⁴⁷ въ урѣвъ: и
не гдан спльниша єднъ
а оуищенікъ⁴⁸. по зако-
ноу монсесовоу. възнес-
соши⁴⁹ въ єрслъмъ. поста-
внти⁵⁰ прѣдъ гмъ. ако же
еъстъ⁵¹ ано⁵² възаконъ гнн.
аковъ сакъ младенцъ
моужъска полоу. разврь-
заложесна. сто гвна
реуетъса. и датн⁵³ жрьтву.

р. 11. пореуеноу моу възак
онъ гнн. двагрълунура.
ли⁵⁴ дъваптьенъ цаголоу
на : и За нвъ⁵⁵ юлвкъ въ-
єрслъмъ. юмоуженмасъ
мъонъ. нулвкъ съ⁵⁶ правъ
дънъ нусть въ⁵⁷ уллоу
тъхънъ лавы. и доухъ въ-
стын⁵⁸ вънъмъ. нвъему

обрѣжкъ. на реуено въистъ нма
юмоу нїс. на реуено отъ ангела
прѣждѣ да же не заудатъса въ
урѣвъ.

List 264. ева. отъ лоу гла. г. ÷ 5

Въ врѣма оно. възнесоста ро-
днелы отроуа нїса въ нерслы. мъ.
поставити прѣдъ гмъ. иакоже есть
писано. въ законъ гнн иако въсакъ
младенцъ мажъска полоу раз-
врьзаня ложесна сто гвн наре-
уетъса и датн жрьтвъ по реуеноу-
оумоу. въ законъ гнн. дъва гър-
лунуща. илн дъва пътенца голж-
вна. и въ улкъ въ нерслы. мъ
юмоуже нма сүмеконъ и улкъ съ
правъднъ и чистнъ чай оутъхы
нзліевты. и дхъ въ стъ въ ніемъ
и въ юмоу отъвъшано дхъмъ
стъинъ. невндѣти съмърти прѣж-
де да же внднть хд гнн и приде
дхъмъ въ цркви и югда въведоста
роднели отроуа нїса сътворити
нма по обычай законъноуомоу
о ніемъ и тъ приютъ ю на ракоу
свою и благослови сүмеконъ ба и
реуе ныинъ отъпоустншн раба
твоюего влко по глоу твоюмоу съ
миръмъ иако вндѣсте очи мон сп-
сение твою юже юсн оуготовалъ
прѣдъ лицимъ въсихъ люднн
свѣтъ въ окръвенніе іаъзъкомъ. и

⁴⁷) възнесоста его ⁴⁸) поставити его ⁴⁹) пи-

сано ⁵⁰) не жедати ⁵¹) илн ⁵²) исевъ ⁵³) сен

⁵⁴) благоустнвъ ⁵⁵) стъ.

216 Rozbor staroč. literatury: IX. W. Hanka: Wýp. Remesského a Ostromjrského Ewangelium.

ѡвѣщано⁵⁶⁾ дхъмсты

нмь. невндѣтнсмртн.

прѣжедажевнднть⁵⁷⁾ хд

гна. нпрндѣдхмъвъцр

къвъ. югда^ведостеродн

тела^троуа^тса. створн

тнма⁵⁸⁾ по^тобы^та^л. չако

ньно^уоу⁵⁹⁾ ՞немь. нтпрн

атъ^է⁶⁰⁾ наро^ւко^ւна^ւсво^ւյ^է⁶¹⁾.

нбл^աтсъменъ⁶²⁾ բարе

үе. нынъ^ւпо^ւстншн^ւր^ա

батво^ւгов^ւձկօ

56) обѣщано 57) невнднть 58) сътворнъ нма

59) չаконном^ւ 60) нтонпрѣемъ єго 61) свою

62) нблсви բա և 63) ղպաթաշն

славъ люднн твонхъ нѣла н въ
носижъ н матн юго յондашаса о
гліемыхъ о ніемъ н багсловн ы су-
мөонъ н рече къ марнн матерн
юго се лежнть съ на паденниe н
на въстаниннє мъногомъ въ нѣлан
н въ չнаменниe прѣроуно н те-
въже самон дшж прондеть орж-
жнє. да отъкрыштесь отъ мъногъ
срѣ помышлениння н въ ана прру-
нца дырн фано^ւнлова. отъ колъна
асирова сн զаматеръвъшин въ
дънъхъ мънозъхъ жнвъши съ мѣ-
жемъ. չ. лѣтъ. отъ дѣвъства своє-
го н та въдова до осмндеатъ н
четырь лѣтъ իже не охождаше
отъ цркве. постъмъ. н молитвамн
слоужашн пошь н дънъ н та въ
тъ часъ приставъшин н сповъдад-
шеса ըն. н глашє о ніемъ въсъмъ
չալիшннмъ н չబաвленинн въ нेրсан-
մъ н յако съконъушаса въса по
չаконու ընյо възвратншаса въ га-
լиасіյ въ градъ свон на^ւзаре^ւъ
отроулже растъаше н крѣплиаше-
са дхъмъ нспльнннаса прѣмѣд-
ростн н благодать բжна въ на
ніемъ .:

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Abhandlungen der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der königl.- böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften](#)

Jahr/Year: 1841-1842

Band/Volume: [5_2](#)

Autor(en)/Author(s): Hanky Waclawa

Artikel/Article: [IX. Wypisky Remesskeho a Ostromjrskeho Ewangelium. 204-216](#)